

Saopštenje br. 2

I

Gljiva *Marssonina brunnea* Ell. et Ev. (P. Magn.) je stalno prisutna u rasadnicima i mladim zasadima topola, a pri povoljnim uslovima sredine i na osetljivim klonovima topola povremeno se javlja u obimu i intenzitetu koji iziskuje potrebu da se ona hemijski suzbija. Centralno mesto u suzbijanju ove gljive u rasadnicima treba da čine preparati na bazi bakra - u prvom redu zbog činjenice da se ovim sredstvima obezbeđuje istovremeno i najbolja preventivna zaštita sadnica od napada *D. populea*. Pri tome treba voditi računa o kvalitetu aplikacije, odnosno da se fungicid ravnomerno nanese na lice i na naličje lišća, a takođe i duž čitave površine kore sadnica. U mladim zasadima topola fungicidna zaštita biljaka izvodi se po potrebi, a kriterijum koji neposredno utiče na donošenje odluke o potrebi suzbijanja *M. brunnea* je broj „smeđih pega“, odnosno acervula formiranih na lišću u donjim delovima krošnji. Smatra se da u zasadima topola prisustvo gljive dostiže kritičan prag vrednosti kada se na donjem lišću prosečno utvrde 2-4 pege.

Pored preparata na bazi bakra i azoksistrobina („Quadris“), rasadnici i mladi zasadi topola mogu se uspešno zaštititi i fungicidima koji imaju sistemično dejstvo. Rezultati nedavno sprovedenih oglednih istraživanja pokazala su da se nekolicina novijih sistemičnih fungicida sa uspehom može koristiti u suzbijanju gljive *M. brunnea* i uopšte naći praktičnu primenu u zaštiti topola. To su sledeći sistemični fungicidi:

1. **Impact 25 SC** (a.m. flutriafol) u konc. 0,02%
2. **Score 250 EC** (a.m. difenokonazol) u konc. 0,02%
3. **Bayleton WP 25** (a. m. triadimefon) u konc. 0,02%
4. **Folicur EM 50-WP** (a. m. tolilfluaniid+tebukonazol) u konc. 0,075%, odnosno količini 1,2kg/ha.
5. **Alert S** (a. m. karbendazim+flusilazol) u količini 0,8-1,0 l/ha

Napominjemo da su svi navedeni fungicidi ispoljili visoku efikasnost i u suzbijanju gljiva iz roda *Melampsora* spp. Imajući to u vidu, pomenuti fungicidi se u drugom delu vegetacije mogu sa uspehom koristiti u suzbijanju oba lisna oboljenja.

II

Zbog obilja padavina u proteklom periodu veoma su povoljni uslovi za razvoj ponika hrasta koji će krajem maja-početkom juna obrazovati tzv. „drugi prirast“, odnosno doći će do produženja primarne ose izdanaka i formiranja novog lišća. Zaštita ponika od hrastove pepelnice (*Microsphaera alphitoides* Griff. et Maubl.) mora uslediti u vreme obrazovanja faznog razvoja ili neposredno po njegovom završetku koji kod svih biljaka u proseku traje 7-14 dana. Dakle, za donošenje odluke o potrebi narednog fungicidnog tretmana potrebna su striktna fenološka opažanja. Sinhronizovano izvedenom akcijom koja prati fazni razvoj biljaka, pepelnica će biti efikasno suzbijena, a biljke zaštićene sve do ponovnog aktiviranja terminalnih pupoljaka i formiranja mladih listova i izbojaka.

III

Do početka juna svi korisnici šuma na teritoriji Vojvodine koji gazduju šumama hrasta lužnjaka i hrasta kitnjaka dužni su da prikupe podatke o obimu i visini šteta prouzrokovanih

brstom ranoprolećnih defolijatora. Posebnu pažnju pri oceni defolijacije treba posvetiti hrastovim sastojinama u kojima su rani defolijatori suzbijani ovog proleća (područje Vršačkog brega), potom lokalitetima na kojima su mrazovci utvrđeni u povećanoj brojnosti na lepljivim pojasevima ili pri prolećnom pregledu šuma (ŠU Morović, ŠU Kupinovo), kao i sastojinama za koje znamo da su ovog proleća bile izložene njihovom jačem napadu (ŠU Apatin, ŠU Bački Monoštor).

Budući da ovi podaci služe kao najznačajniji kriterijum za davanje prognoza i donošenje odluka o eventualnoj potrebi njihovog suzbijanja naredne godine, dužni ste da Centar o ovim aktivnostima obavezno izvestite.

Za PIS:

- mr Pap Predrag, s.r.
- mr Poljaković-Pajnik Leopold, s.r.
- mr Vasić Verica, s.r.
- mr Milan Drekić, s.r.
- mr Miroslav Marković, s.r.